

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

**Навчально – науковий інститут технічного сервісу
Кафедра підприємництво, торгівля та біржова
діяльність**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕХНОЛОГІЇ ТОРГІВЛІ»
(для студентів за спеціальністю 076 «підприємництво,
торгівля та біржова діяльність»)**

Затверджено
на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі
та біржової діяльності від 06.04.2021 р.
протокол №11

Затверджено
на засіданні Науково – методичної ради ННІ ТС
ХНТУСГ від 12.05.2021 р. протокол № 7

м. Харків – 2021

Методичні вказівки з проведення дистанційного навчання з дисципліни «Технології торгівлі» для студентів спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність// Харків. нац. тех. ун-т сільс.. госп-ва ім. П. Василенка; уклад. Я.М. Котко. – Харків : ХНТУСГ ім. П. Василенка, 2021. – 20 с.

Укладач Я.М. Котко

Рецензент

Кошкалда І.В., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри „Управління земельними ресурсами та кадастру”
(Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва)

Красноруцький О.О., доктор економічних наук, професор кафедри „Організації виробництва, бізнесу і менеджменту”
(Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка)

ЗМІСТ

ВСТУП	4-5
1 ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ.....	5-6
2 СИСТЕМА MOODLE ПРИЗНАЧЕНА ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ.....	6-10
3 ПЛАТФОРМА ZOOM ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ.....	10-12
4 ПРОГРАМА GOOGLE MEET ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ.....	13-15
5 УЗАГАЛЬНЕННЯ МЕТОДИКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ.....	15-16
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	17-18

ВСТУП

Мета методичних вказівок - дати уявлення про принципи роботи в середовищі Moodle, zoom, google meet, он-лайн системи для роботи із курсами в режимі слухача чи студента, отримати практичні навички навігації в дистанційних курсах проекту з дистанційного навчання студентів за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка.

Після ознайомлення з матеріалами студенти зможуть:

1. Впевнено використовувати інтерфейс системи Moodle, zoom, google meet.
2. Користуватися засобами навігації в дистанційному курсі, опублікованому на сайті Moodle, zoom, google meet.
3. Виділяти і використовувати ключові поняття дистанційного курсу в Moodle, такі як Теми, Блоки, Елементи курсу (Завдання, Тести, Словники, Лекції і т.д.), Ресурси.
4. Використовувати елементи курсу та ресурси, які розміщені в ньому.
5. Спілкуватися з викладачем курсу та іншими слухачами дистанційного курсу, опублікованого в рамках дистанційної форми навчання.

Навчання за даним посібником припускає, що студент має мінімальні навички роботи з комп'ютером та Інтернет.

Відповідно до статті 42 Закону України «Про вищу освіту», з метою навчально-методичного, науково-методичного, інформаційного забезпечення організації навчально-виховного процесу за дистанційною формою навчання відповідно до Наказу № 466 від 25.04.2013 , прийнято Положення про дистанційне навчання. У цьому Положенні визначено основні засади організації та запровадження дистанційного навчання.

Відповідно до Положення під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому

середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій у закладах вищої освіти або структурних підрозділах вищих навчальних закладів, наукових і освітньо - наукових установ.

Метою дистанційного навчання студентів є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми або освітньо кваліфікаційними рівнями відповідно до державних стандартів освіти.

Завданням дистанційного навчання є забезпечення студентами можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

Дистанційне навчання реалізовується шляхом:

- застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;
- використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

Навчання студентів за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за дистанційною формою навчання здійснюються у вищих навчальних закладах за ліцензованими, акредитованими (атестованими) напрямами підготовки (спеціальностями).

I. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

Навчальний процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: самостійна робота; навчальні заняття; практична підготовка; контрольні заходи.

Основною формою організації навчального процесу за дистанційною формою є самостійна робота. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція,

семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

Лекція, консультація, семінар проводяться зі студентами (слухачами) дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Практична підготовка студентів (слухачів), які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженою навчальним закладом програмою. Контрольні заходи з навчальної дисципліни (предмета) при здійсненні перепідготовки фахівців за дистанційною формою навчання у вищих навчальних закладах включають проміжний (тематичний, модульний), підсумковий та інші визначені вищим навчальним закладом контролі знань, умінь та навичок, набутих студентом (слухачем) у процесі навчання.

II. СИСТЕМА MOODLE ПРИЗНАЧЕНА ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Система управління курсами Moodle (CMSMoodle) - спеціально розроблена для створення дистанційних курсів викладачами та їх публікації в Веб. В основі проекту Moodle лежить теорія соціального конструктивізму в навчанні.

Moodle поширюється як програмне забезпечення з відкритими вихідними кодами під ліцензією GNU GPL (General Public License/Універсальна загальнодоступна ліцензія GNU). Це означає, що Moodle захищається чинним міжнародним та національним авторським правом, але його використання надає ряд додаткових свобод і можливостей порівняно із звичайним комерційним програмним забезпеченням.

Слово «Moodle» - це акронім слів «Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment» - Модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище. Сама назва системи вже говорить про те, що ця система складається з набору функціональних елементів, що називаються модулями.

Кожен модуль відповідає за виконання певних функцій, наприклад модуль Форум дозволяє в он-лайн курсі створювати форуми і обмінюватися повідомленнями, а модуль Тест дозволяє створювати і виконувати тести. Модульна структура системи дозволяє легко її налаштувати під потреби будь-якого навчального процесу. Можливості Moodle Після реєстрації в системі Moodle, користувач може стати студентом будь-якого курсу.

Для комунікації студента пропонуються форуми, система обміну повідомленнями, чати та інші інструменти. Будь-який користувач Moodle може розповісти співтовариству курсу про себе, використовуючи блог.

Студенту надається доступ до текстових матеріалів курсу, завдання, тести та іншим елементам курсу з правами студента. Будь-який зареєстрований користувач на сайті Moodle, маючи один обліковий запис, може бути, наприклад в якості студента в одному курсі і в якості викладача в іншому. Отже, в залежності від контексту користувач може виконувати ті чи інші функції.

У Moodle існують п'ять основних типів користувачів або 5 основних ролей. Це адміністратори, творці курсів, викладачі, студенти та гості. Кожен з них має певні права на доступ в залежності від контексту. Кількість ролей може бути змінено в залежності від потреб. Викладач курсу має права на створення матеріалів та проведення навчання (перевірку виконаних робіт тощо). Викладач може управляти слухачами курсу, виключати

користувачів з числа слухачів курсу і призначати. Якщо слухач НЕ відвідує курс протягом певного періоду часу, то він автоматично виключається з курсу. Для сайту слухач відраховується з курсів по завершенні семестру. Слухачі мають права на перегляд матеріалів курсу та виконання різного роду перевірочних робіт. Гість має право тільки на читання матеріалів, але відповідати в форуми або на завдання - ні.

У термінології Moodle текстові матеріали курсу називаються ресурсами. Існує 6 типів ресурсів. До них відносяться «текстова сторінка», «Веб-сторінка», «Посилання на файл або веб-сторінку», «Посилання на папку», «Пояснення» і «Пакет IMS». Особливих відмінностей для слухача між типами ресурсів немає. «Текстова сторінка» і «Вебсторінка» відносяться до внутрішніх ресурсу курсу.

Якщо ресурс «Веб-сторінка» дозволяє надати текст з форматуванням (визначити тип і розмір шрифту, накреслення, колір, вирівнювання і т. д.), то «текстова сторінка» не містить форматування. Ресурс «Посилання на файл або веб-сторінку» надає доступ до вже існуючих файлів, створених в офісних додатках, або до веб- сторінок в мережі Інтернет.

Використовуючи даний тип ресурсу, текстові матеріали лекцій можуть бути представлені у вигляді документа MsWord або OpenOffice.org, презентації Ms PowerPoint, документа формату PDF для перегляду в Adobe Acrobat Reader і ін. Ресурс «Посилання на папку» надає доступ до папки в просторі файлів курсу. Папка містить набір файлів і вкладених папок.

Форуми в основному розділі курсу відносяться до загальних форумів, а форуми в інших розділах курсу - до навчальних форумів. Повідомлення слухачів у загальних форумах не оцінюються, в той час як у навчальних форуму відповіді слухачів можуть оцінюватися викладачем. Зазвичай на загальні форуми задається примусове підписування. Це означає, що будь-який учасник курсу буде отримувати копії повідомлень форумів по електронній пошті. При примусовій підписці слухач не може керувати підпискою на форум і виключити себе із складу дописувачів. На навчальні форуми викладач курсу може задати як примусову підписку, так і дозволити кожному слухачу підписатися самостійно,

використовуючи механізм управління параметрами підписки на сторінці форуму.

В основному розділі розміщується форум «Новинний форум», в якому викладач курсу публікує анонси та оголошення курсу. Викладач курсу може дозволити або заборонити слухачу відправляти повідомлення в цей форум. Для обговорення проблем або питань з курсу в основному розділі зазвичай розміщується форум, наприклад з назвою «Он-лайн консультація» або «Питання викладачу і слухачу курсу».

Будь-який форум складається із списку обговорення (дискусій). Для кожного обговорення в списку вказується тема, хто його почав, кількість відповідей, коли і ким було надіслано останні повідомлення в обговорення.

Основною формою перевіркою роботи в Moodle є завдання. Завдання передбачає творчу відповідь від слухача. Для гуманітарних спеціальностей такий вид завдання використовується для написання есе. Слухач може опублікувати відповідь відразу ж на сайті (тип завдання «Відповідь у вигляді тексту»), або завантажити як файл (тип завдання «Відповідь у вигляді файлу»), або декількох файлів (тип завдання «Відповідь у вигляді декількох файлів »).

Тести можуть бути обмежені за часом, в межах виділеного діапазону дат. Слухачу можуть бути представлені кілька спроб виконання тесту, але кількість балів за кожне питання може зменшуватися відносно першої спроби. При декількох спробах викладач може враховувати тільки оцінку першої спроби, найвищу оцінку або середню оцінку. Запитання тесту можуть розміщуватися на одній сторінці, або кілька запитань на декількох сторінках, або одне питання на кожній сторінці.

Елемент курсу «Лекція» - це один з найцікавіших видів навчальної активності пропонує Moodle. Елемент курсу «Лекція» дозволяє представити навчальний матеріал у вигляді порцій (сторінок), кожна з яких завершується питанням. Матеріали лекції можуть бути розділені на теми як на малюнку. Теми можуть вивчатися слухачем в послідовності

Якщо слухач почав вивчення матеріалів лекції, але не завершив її, то система запам'ятає останню відвідану ним сторінку в лекції і при наступному перегляді лекції відкриє її.

У лекції так само можуть використовуватися випадкові питання. Тоді кожен із слухачів отримає свій варіант тексту лекції і питань по ньому.

Глосарії у дистанційних курсах можуть використовуватися як для формування словника термінів курсу викладачем, так можуть наповнюватися і слухачами. У першому випадку 31 глосарії відносяться до загальних глосаріїв і в їх наповненні слухачі не беруть участь. У другому випадку глосарії відносяться до навчальних, та статті слухачів в глосарії оцінюються викладачем. У даному випадку глосарій буде ставитися до перевірочній роботі, як і завдання, тест і т.д.

Викладач може дозволити студенту публікувати коментарі до статей, роздрукувати всі статті глосарію у вигляді одного документа та ін. Одна з корисних функцій використання глосарію в Moodle, це використання функції автоматичного зв'язування. Якщо в тексті ресурсу або завдання зустріне́ться термін зі словника, то автоматично буде встановлено зв'язок з його визначенням в глосарії.

ІІІ. ПЛАТФОРМА ZOOM ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Засоби навчання – важливий компонент навчального процесу. Традиційно засоби навчання поділяються на:

- Основні (підручник, аудіопосібник) і допоміжні (книжка для читання, довідник, словник)
- Технічні (фонограми, комп'ютерні програми та платформи) і нетехнічні (посібники, таблиці).

З появою дистанційного навчання, найбільш зручним сервісом, як засіб навчання, є програма Zoom.

Zoom – це сервіс для проведення онлайн-конференцій, тренінгів та вебінарів. Zoom - це інструмент для відеоконференцій, який надає викладачам та студентам спосіб синхронної зустрічі в Інтернеті через персональний ПК / ноутбук чи мобільний телефон із використанням відео та без нього.

Завдяки Zoom викладачі мають можливість проводити онлайн-заняття з відео високої якості та можливістю участі більше 15 користувачів, хоча, нажаль у безкоштовній версії це можливо не довше 40 хвилин. Сьогодні, кількість користувачів Zoom – приблизно 200 мільйонів.

Першою перевагою цієї платформи є не тільки демонстрація матеріалу на робочому столі, а й демонстрація звуку комп'ютера та інтерактивної дошки (whiteboard) під час занять. У режимі «робочого столу» викладач може демонструвати студентам матеріали зі свого комп'ютера та принципи роботи з програмами тощо.

Режим “Whiteboard” дає змогу викладачеві малювати та використовувати схеми для наочної демонстрації певних тверджень та писати текст з теми заняття. Наступною перевагою Zoom це можливість планувати заняття і запрошувати учасників поштою (email) та повідомленням. Більш того, викладачі можуть записувати заняття за участі студентів. Функція запису дає змогу записати онлайн-заняття, щоб учасники могли, за потреби, переглянути після завершення. Останньою перевагою є можливість листування з усіма учасниками чи приватно та передавати матеріали студентам.

Проте, недоліком цієї платформи можна назвати злам (zoombombing). Відомо можливі випадки з небажаними сторонніми відвідувачами, які мають доступ до паролю та посиланням, але у разі якщо організатор вимкнув зал очікування.

Інформаційно-комунікаційні технології відкривають широкі можливості для інтенсифікації і вдосконалення процесу навчання.

Дистанційне навчання з використанням різноманітних платформ чи то Zoom чи то Discord спонукає студентів до більш ефективного засвоєння матеріалу. На сьогодні доступні й інші програми, котрі стають популярними з кожним днем, Google Meet, WebEx та Skype.

Інструкція щодо встановлення та роботи з ZOOM

1. Завантажте програму з офіційного сайту <https://zoom.us/download>.

2. Після завантаження знайдіть файл ZoomInstaller.exe, який знаходиться у папці Downloads або Завантаження, та запустіть його для встановлення програми.

3. У діалоговому вікні, що з'явиться, Вам буде запропоновано “Войти в систему”, “Регистрация” або “Войти в конференцию”. Натисніть “Регистрация” та введіть своє ім'я, прізвище, адресу електронної скриньки. Можна увійти в систему за допомогою облікового запису google.

4. Для завершення реєстрації перейдіть у свою робочу скриньку, знайдіть лист про активацію свого облікового запису від Zoom та у листі натисніть кнопку “Активировать учетную запись”.

5. У вікні активації облікового запису встановіть та підтвердіть пароль входу у програму. Примітка: пароль має бути не менше 8 символів та повинен містити великі та малі літери та цифри.

6. Наступний крок - вам буде запропоновано запросити друзів. Цей крок можна пропустити. На наступній сторінці, що з'явиться, Вам буде запропоновано почати конференцію. Можна пропустити цей крок, але на цій сторінці буде розміщено 10-значний код. Це персональний код Вашої кімнати (зали) конференцій, його бажано запам'ятати або скопіювати у блокнот. Хоча для короткотривалих розмов можете використовувати тимчасові кімнати.

7. Авторизація пройшла успішно. Закрийте сторінку сайту. Завантажте встановлену програму.

8. Якщо інтерфейс програми іншомовний, то на панелі завдань знайдіть значок програми, клацніть по ньому правою кнопкою миші, з контекстного меню виберіть Switch Languages та змініть мову на українську.

9. Ви можете: - приєднатися до конференції, натиснувши кнопку “Войти в конференцию” та у діалоговому вікні ввести код кімнати конференції, до якої хочете приєднатися, ім'я та натиснути кнопку “Войти” або щоб увійти під своїм обліковим записом, та у діалоговому вікні вказати дані, які Ви використали під час реєстрації.

10. Далі потрібно натиснути “Войти в аудиоконференцию”, потім запросити учасників та натиснути кнопку “Включить видео”. Учасників можна запросити перед початком конференції, натиснувши на головні сторінці програми “Контакты” (попередній рисунок) та надіслати їм запрошення електронною поштою.

IV. ПРОГРАМА GOOGLE MEET ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Для забезпечення дистанційної форми навчання студентів в умовах карантину та створення єдиного інформаційного середовища навчального закладу, педагогічні працівники та адміністрація Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка перейшли на використання пакета хмарних сервісів GOOGLE MEET.

Як у всіх хмарних середовищах, збереження даних користувача відбувається в Інтернеті з можливістю одержувати доступ до них у будь-який час і з будь-якого пристрою, з подальшим збереженням на жорсткий диск або роботою з даними у «хмарі».

До віртуального курсу дисциплін викладач має можливість прикріпити навчальні матеріали у вигляді різних типів файлів (відео на YouTube, файли на Google Drive).

Доступ до сервісу Google Meet – здійснюється через браузер або через мобільні додатки на Android чи iOS за допомогою корпоративного акаунту.

Переваги Google Meet:

- Організація відеозустрічей, онлайн-занять зі студентами і слухачами. У зустрічі можуть одночасно брати участь до 150 користувачів.

- Заняття може тривати безперервно до 300 годин – на відміну від Zoom, де заняття може тривати не довше 40 хвилин.

- Є можливість демонстрації матеріалів на робочому столі ПК під час занять і семінарів: під час зустрічі можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу інформацію на робочому столі.

- Планування занять заздалегідь та прив'язка до гугл-календаря. Синхронізація запланованих занять виконується автоматично на всіх пристроях, тому почати зустріч можна на комп'ютері, а закінчити - на іншому пристрої, наприклад, телефоні.

- Запис занять зі збереженням відео на Google Диск.

- Приєднуватися можна як через браузер, так і через додаток для Android або iOS.

Інструкція щодо проведення конференцій за допомогою Google Meet

1. В адресному рядку браузера введіть <http://meet.google.com/> та натисніть кнопку “Розпочати зустріч”, якщо організатором зустрічі будете Ви. Далі потрібно ввести свій обліковий запис, якщо Ви не знаходитесь в акаунті. Якщо Ви хочете приєднатися до конференції, як учасник, натисніть кнопку “Введіть код зустрічі”, введіть його у полі та натисніть кнопку “Приєднатися”.

2. На наступній сторінці відбувається підключення мікрофону та камери. Якщо Google Meet не зможе побачити мікрофон або камеру, то необхідно перейти до налаштування.

3. У вікні, що відкриється, обираємо мікрофон та камеру і натискаємо “Готово”.

4. Якщо вдалося підключити мікрофон та камеру, натискаємо кнопку “Приєднатися зараз”. У вікні, що з’явилося, можна скопіювати посилання та надіслати його електронною поштою, розмістити у спільному документі.

Примітка: якщо організатор розпочав конференцію, а учасники не встигли приєднатися, і організатор вийшов із конференції, то за цим посиланням учасники зайти не зможуть, воно буде не діючим.

5. Також можна запросити учасників, натиснувши “Додати людей” та ввести електронні адреси або вибрати з контактів.

6. Натиснути кнопку “Надіслати лист” та очікувати приєднання учасників.

7. Вікно конференції з учасниками виглядає, як на зображенні знизу. На екрані ми бачимо учасників конференції (максимальна кількість в режимі “мозаїка” - 16 осіб). Організатор конференції знаходиться у правому верхньому куті. Для збільшення зображення організатору слід натиснути на своє зображення. Щоб побачити усіх учасників, що приєдналися або почати чат, необхідно натиснути на відповідні кнопки, розташовані вгорі праворуч. Максимальна кількість учасників конференції Google Meet до 100 осіб. Час проведення конференції - необмежений.

8. Організатор відеоконференції має можливість видалити учасника, вимкнути мікрофон або закріпити учасника на початку

списку. Для цього необхідно навести вказівник миші праворуч від імені учасника, натиснути на $\vee$ та у рядку, що з'явиться під учасником, вибрати необхідну дію.

9. Для демонстрації, наприклад, презентації або робочого столу необхідно на панелі вікна конференції, яка розташована знизу, натиснути “Розпочати презентацію зараз”. Ця функція доступна всім учасникам відеоконференції.

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ МЕТОДИКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

З появою комп'ютерних мереж виникла дистанційна форма освіти. Дистанційне навчання — це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію вчителів та учнів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі.

Сьогодні громадяни України стали як ніколи мобільними. Цьому сприяло відкриття кордонів та інтеграція нашої держави у європейський простір. В таких умовах дистанційна форма навчання набуває особливої цінності для реалізації можливості здобути освіти, або ж підвищити свій освітній рівень.

Для реалізації дистанційного навчання необхідно створити матеріальну базу; підготувати фахівців, які зможуть реалізувати цю методику; наповнити освітню базу даних навчально-методичним матеріалом та організувати методику контролю і перевірки знань. Основою матеріальної бази є комп'ютери, смартфони, інші мобільні пристрої та обов'язковий доступ до мережі Інтернет. Фахівці, які реалізують дистанційне навчання, повинні володіти основною спеціальністю (навчальним предметом), володіти загальними інформаційними технологіями та навичками роботи з конкретним програмним забезпеченням, яке використовується для реалізації проекту дистанційної освіти.

Система дистанційного навчання студентів за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спрямована на поширення сучасних найбільш успішних методик дистанційного навчання, здатна прискорити розв'язання проблеми неготовності колег до дистанційного навчання, здатна забезпечити дистанційну освіту з найменшими втратами набутих знань, умінь та навичок у

порівнянні з традиційною очною формою навчання. Слід також зауважити, що інтенсивність роботи викладача вищого навчального закладу, який працює в режимі дистанційної освіти, є набагато вищою від аналогічної роботи у звичайному очному режимі навчання. Тому робота викладачів, які володіють методикою дистанційного навчання та створили відповідну методичну базу, повинна отримати адекватну економічну оцінку.

Таким чином, нові виклики сучасності поставили перед освітою нові складні завдання. Ці завдання були рельєфно сформульовані у процесі дистанційного навчання наприкінці останнього навчального року. В процесі такого навчання кращими викладачами та методистами були вироблені основні методичні прийоми та організаційні форми дистанційного навчання, які найкраще підходять для різних навчальних закладів.

У представленій методичній рекомендації на основі набутого досвіду представлені різні моделі організації освітнього простору Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка й кафедри підприємництво, торгівля та біржова діяльність на платформах google meet, zoom, moodle, через створення облікового запису навчального закладу наданий чіткий алгоритм отримання доменного імені закладу.

Методичні рекомендації стануть в нагоді директорам навчально – наукових інститутів, викладачам кафедр, студентам з метою організації дистанційного навчання. А також можуть використовувати в особливих умовах, коли дистанційна освіта є рекомендованою, а також для проведення заочної освіти, консультацій, конференцій та інших видів освітньої діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ за загальн. ред С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 138-149 с.
2. Морзе Н.В. Інформаційні технології в навчанні : навч. посіб. / за ред. Н.В. Морзе. – К. : Видавнича група ВНУ, 2004. – 240 с.
3. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні (затверджено Постановою МОН України В. Г. Кременем 20 грудня 2000 р.).
4. Биков В.Ю. Дистанційне навчання в країнах Європи та США і перспективи для України / В.Ю. Биков // Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології : кол. монографія / В.Ю. Биков, О.О. Гриценчук, Ю.О. Жук та ін. / Академія педагогічних наук України, Інститут засобів навчання. – К. : Атіка, 2015. – С. 77–140.
5. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>. – Назва з екрана.
6. Осадчий В.В. Сучасні тенденції використання інформаційних технологій у навчальному процесі вищої педагогічної школи / В.В. Осадчий // Педагогічний процес: теорія і практика : Збірник наук. праць. – К. : Видавництво П/П «ЕКМО», 2009. – Вип. 2. – С.190-207.
7. Поздняков В.А. Практична реалізація адаптованої системи якості підготовки smart-суспільства/ В.А. Поздняков // Вісник наукових досліджень. – 2013. – №6. – С. 70-75
8. Переваги дистанційної освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.forest.lviv.ua/statti/distance.html>. – Назва з екрану.
9. Проблеми впровадження дистанційної освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edu.minfin.gov.ua/LearningProcess/RemoteEducation/Pages/Проблеми-впровадження-дистанційної-освіти-вУкраїні.aspx>. – Назва з екрану.
10. Цюман Г.М. Дистанційне навчання: сутність, цілі, принципи, особливості, вимоги. Програмне забезпечення та

адміністрування навчального процесу при ДН [Електронний ресурс] / Г.М. Цюман. – Режим доступу : <https://ukrainetoday.jimdo.com/дистанційне-навчання>.

Навчальне видання
Методичні вказівки з проведення дистанційного навчання з
дисципліни «Технології торгівлі» для студентів спеціальності 076
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Укладачі : викл. Котко Я.М.

В авторській редакції

Формат 60x84. Ум. друк. арк. 2,5. Обл.-вид. арк. __. Тираж 30 пр.

Харківський національний технічний університет сільського
господарства ім. Петра Василенка, 61000, м. Харків, проспект Московський,
45.